

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

*Anexa nr. 1
la Hotărârea Consiliului INJ nr. 18/2
din 18 octombrie 2024*

CURRICULUM

la disciplina

„SCRIEREA ȘI ARGUMENTAREA JURIDICĂ A ACTELOR PROCEDURALE”
(candidați la funcții de procuror)

AUTOR:

Eduard PANEA,
Procuror-detașat,
Membru al Consiliului
Superior al Procurorilor

_____ **AVIZAT**
Șefa Direcției instruire și cercetare,
Ecaterina POPA

CHIȘINĂU, 2024

I. PRELIMINARII

Competențele procurorului în procesul penal sunt strict prevăzute de normele procedural-penale, care se realizează nemijlocit prin acte de procedură cu putere de punere în mișcare a acțiunii penale de la etapa înregistrării sesizării despre săvârșirea unei infracțiuni până la deferirea cauzei cu rechizitoriu în instanța de judecată, cumulată cu rolul activ al procurorului la susținerea acuzării în etapa de judecare, finalizată cu o sentință pronunțată în numele legii.

Este important ca respectarea cadrului legal să fie realizată de toți subiecții procesului penal, astfel ca activitatea procesuală să nu exprime practici defectuoase, întrucât reușitele unui proces penal la îndeplinirea justiției se demonstrează prin calitatea actelor procesuale care pun în valoare mijloacele de probă dobândite, care pot asigura un proces echitabil și contradictorial.

Nu trebuie să existe forme diferite de interpretare a normelor procesual-penale de către reprezentanții organelor de drept, or numai printr-un proces derulat strict în limitele legii se poate afirma că sunt respectate drepturile și libertățile persoanei în cadrul procesului penal.

Rolul procurorului devine decisiv începând cu etapa de urmărire penală, întrucât are atribuții directe de apreciere a temeiurilor de declararea nulității actelor procesuale viciate și neadmiterea probelor acumulate cu încălcări esențiale, continuat prin aceleași aprecieri raționale în cercetările judecătorești.

Scrierea actelor procedurale în practica de urmărire penală și în cea judiciară presupune includerea tuturor elementelor stipulate de prevederile legale, în mod argumentat cu justificarea situațiile practice, or argumentarea juridică în spețe face diferența de calitate a metodelor aplicate.

Anume adaptarea modalităților de întocmire a actelor procedurale în tandem cu practicile naționale și jurisprudența internațională, va asigura legalitate și nivelul ridicat de respectare a drepturilor participanților.

Cunoștințele teoretice trebuie îmbinate cu deprinderi practice în cazuri de referință, inclusiv bazate pe analiza precedentelor judiciare, astfel ca să fie dobândite deprinderi practice utile, să fie excluse cazuri de pierdere și excludere a mijloacelor de probă prin viciere, iar soluțiile pe cazuri să fie adoptate prin aprecierea probatoriului administrat întru stabilirea adevărului.

Obiectivele de bază ale disciplinei „Scrierea și argumentarea juridică a actelor procedurale” sunt dezvoltarea la audienți a aptitudinilor de perfectare și argumentare a textelor juridice/actelor procedurale, iar calitatea și admisibilitatea să nu fie pusă sub îndoială.

Curriculumul cuprinde unități tematice care prevăd formarea abilităților de creare, argumentare și redactare a actelor procedurale, iar desfășurarea orelor de curs și a celor practice se va baza pe lucrul cu texte concrete și va urmări rezolvarea unor sarcini ce țin de aplicarea legislației procesual penale și a practicii uniforme a Curții Europene a Drepturilor Omului și, respectiv, identificarea erorilor și carențelor procesuale și mecanismele de înlăturare a acestora.

II. FORMARE

Prin studiul disciplinei, audientul va obține următoarele competențe:

- cunoașterea și analiza cadrului legal care reglementează principiile preeminente la întocmirea actelor procedurale;
- dezvoltarea abilităților practice la elaborarea unui act procedural;
- aplicarea adecvată structurii și tehnicilor de redactare specifice diferitelor categorii de texte juridice.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

La sfârșitul studiului disciplinei, audientul va fi capabil să:

- recunoască elementele structurale și de conținut ale actelor procedurale utilizate în practică;
- aplice corespunzător legislația pertinentă la întocmirea actelor procedurale;
- posedă abilitățile practice necesare întocmirii unui act procedural calitativ în aspect structural, argumentat juridic și în termene proxime;

- depistarea erorilor și omisiunilor la elaborarea actelor procedurale utilizate în practică.
- să prevadă repercusiunile și consecințele nerespectării legislației la întocmirea actelor procedurale.

IV. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Formatori	Semestrul	Total ore	Ore curs	Ore practice	Evaluarea
Scrierea și argumentarea juridică a actelor procedurale	Panea Eduard	I	40	12	28	Evaluare continuă a activității/ Examen final

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Tematica	Ore curs	Ore practice
1.	Principii preeminente la elaborarea actelor procedurale specifice procesului penal	3	5
2.	Aspecte teoretico-practice privind argumentarea actelor procedurale	3	5
3.	Actele procedurale întocmite la etapa urmăririi penale	3	14
4.	Actele procedurale întocmite de procuror la etapa judecării cauzei penale	3	4
TOTAL		12	28

VI. UNITĂȚI TEMATICE

Unități tematice	Strategii didactice/Resurse logistice	Sugestii pentru lucrul individual
<i>Tema 1. Principii preeminente la elaborarea actelor procedurale specifice procesului penal</i>		
<i>Ore curs</i>		
1. Noțiunea de act procedural și caracteristicile acestuia.	Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming Proiector/laptop Flipchart Acces la internet Soft ZOOM	
2. Tipurile actelor procedurale, importanța și destinația acestora.		
<i>Tema 2. Aspecte teoretico-practice privind argumentarea actelor procedurale</i>		
<i>Ore de curs</i>		<i>Ore practice</i>
1. Structura procesului argumentativ în actele procedurale.	Curs – prelegere Proiector/laptop Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming	Elaborarea proiectelor de acte procedurale.
2. Specificul argumentării și ponderea acesteia la elaborarea actelor procedurale.		
3. Repercusiunile procesuale în cazul unui act procedural neargumentat.		

<p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Întocmirea proiectelor de acte procedurale. 2. Identificarea carențelor procesuale admise la întocmirea actelor procedurale. 3. Exemple practice privind efectele negative ale unei argumentări neadecvate sau insuficiente. 	<p>Seminar Studiu de acte procedurale pe cazuri concrete. Lucru în grup cu repartizarea rolurilor pentru întocmirea unor tipuri de acte procedurale. Tablă flipchart Soft ZOOM</p>	
<i>Tema 3. Actele procedurale întocmite la etapa urmăririi penale</i>		
<p style="text-align: center;"><i>Ore de curs</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Clasificarea actelor procedurale întocmite de procuror la etapa prejudiciară. 2. Structura actului procedural și argumentarea acestuia în dependență de categorie. 3. Modificări în actele procedurale. 4. Corectarea erorilor materiale și înlăturarea unor omisiuni vădite. 5. Încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale. <p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studiarea actelor procedurale (depersonalizate) preluate din practica judiciară, identificarea erorilor admise la întocmirea acestora și înlăturarea acestora. 2. Întocmirea actelor procedurale în baza unor spețe prezentate audienților. 3. Analiza actelor procedurale întocmite de audienți. 	<p>Curs – prelegere Proiector/laptop Prelegere interactivă (cu suport vizual); Brainstorming</p> <p>Seminar Studiu de caz Lucru în grup cu repartizarea rolurilor pentru interpretarea unor elemente de structură și de conținut Tablă flipchart Soft ZOOM</p>	<p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <p>Analiza actelor procedurale întocmite, identificarea carențelor procesuale și remedierea lor. Întocmirea actelor procedurale de către audienți.</p>
<i>Tema 4. Acte procedurale întocmite de procuror la etapa judecării cauzei penale.</i>		
<p style="text-align: center;"><i>Ore de curs</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Clasificarea actelor procedurale întocmite de procuror la etapa judiciară. 2. Structura actului procedural și argumentarea acestuia în dependență de categorie. 3. Modificări în actele procedurale. <p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studiarea actelor procedurale (depersonalizate) preluate din practica judiciară, identificarea erorilor admise la întocmirea acestora și înlăturarea acestora. 2. Întocmirea actelor procedurale în baza unor spețe prezentate audienților. 3. Analiza actelor procedurale întocmite de audienți. 	<p>Seminar Lucru în grup Lucru pe texte Analiza actelor procedurale Redactarea unor acte din practica judiciară</p> <p>Soft ZOOM</p>	<p style="text-align: center;"><i>Ore practice</i></p> <p>Analiza actelor procedurale întocmite, identificarea carențelor procesuale și remedierea lor. Întocmirea actelor procedurale de către audienți.</p>

VII. EVALUAREA

Evaluarea continuă se va realiza prin:

- participarea audiențelor în cadrul orelor de curs și al celor practice;
- studii de caz și realizarea activităților individuale;
- elaborarea actelor procedurale specifice măsurilor și actelor decizionale.

Evaluarea finală se va realiza prin examen final prin soluționarea situațiilor de caz și întocmirea proiectelor de acte procedurale.

VIII. BIBLIOGRAFIE

Acte legislative specifice domeniului de specialitate:

- Constituția Republicii Moldova;
- Codul de procedură penală al Republicii Moldova din 14.03.2003;
- Codul penal al Republicii Moldova din 18.04.2002;
- Legea 100/2017 cu privire la actele normative.
- Legea cu privire la Procuratura, nr. 3 din 25.02.2016.
- Legea privind statutul ofițerului de urmărire penală, nr.333 din 10.11.2006.